

*Комунальний заклад
«Харківська гуманітарно-педагогічна академія»
Харківської обласної ради,
Центральноукраїнський державний педагогічний університет імені
Володимира Винниченка,
Запорізький національний університет,
Хмельницька гуманітарно-педагогічна академія,

Кафедра педагогіки, психології, початкової світи та освітнього
менеджменту*

**«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ, ПРІОРИТЕТНІ
НАПРЯМКИ ТА СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ
ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВИТИ»**

**МАТЕРІАЛИ
II НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ З
МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ**

**27 квітня 2021 року
Харків, Україна**

*Комунальний заклад
«Харківська гуманітарно-педагогічна академія»
Харківської обласної ради,
Центральноукраїнський державний педагогічний університет імені
Володимира Винниченка,
Запорізький національний університет,
Хмельницька гуманітарно-педагогічна академія,
Кафедра педагогіки, психології, початкової освіти
та освітнього менеджменту*

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ, ПРІОРИТЕТНІ НАПРЯМКИ ТА
СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ**

Матеріали
II науково-практичної
інтернет-конференції з міжнародною участю

(м. Харків, 27 квітня 2021 року)

Харків
2021

УДК 378.012/013 (062.552)

А 43

Відповідальні за випуск:

Одарченко Вероніка Ігорівна, кандидат педагогічних наук, доцент, професор кафедри педагогіки, психології, початкової освіти та освітнього менеджменту КЗ «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради;

Акімова Олена Михайлівна, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри педагогіки, психології, початкової освіти та освітнього менеджменту КЗ «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради;

Кузнецова Оксана Вікторівна, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри педагогіки, психології, початкової освіти та освітнього менеджменту КЗ «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради;

Блудова Юлія Олександрівна, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри педагогіки, психології, початкової освіти та освітнього менеджменту КЗ «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради;

Ільїна Олена Олексіївна, викладач кафедри педагогіки, психології, початкової освіти та освітнього менеджменту КЗ «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради;

Литвин Валентина Анатоліївна, викладач кафедри педагогіки, психології, початкової освіти та освітнього менеджменту КЗ «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради.

Відповідальність за якість і достовірність матеріалів несуть автори публікацій.

А 43 Актуальні проблеми, пріоритетні напрямки та стратегії розвитку професійної освіти : матеріали ІІ наук.-практ. інтернет-конф. з Міжнар. участю (27 квітня 2021 р., м. Харків) / від. за вип.: В.І. Одарченко та ін.; Комунальний заклад «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради. – Харків, 2021. – 228 с.

Збірник містить матеріали, представлені на ІІ науково-практичній інтернет-конференції з міжнародною участю «Актуальні проблеми, пріоритетні напрямки та стратегії розвитку професійної освіти» 17 квітня 2021 р. Напрями роботи інтернет-конференції: психолого-педагогічні технології та ресурси дистанційної освіти; світова практика дуальної й неформальної освіти; проблеми організації освітнього простору нової української школи; виховання на цінностях як ключовий компонент сучасного освітнього простору; психолого-педагогічна підготовка майбутніх управлінців до роботи в закладах освіти; психологічні аспекти ресурсного розвитку особистості; нове та традиційне у дослідженнях сучасних представників психологічних та педагогічних наук. Збірник адресовано науково-педагогічним працівникам, викладачам, вчителям, аспірантам, студентам, які цікавляться розвитком системи професійної освіти України, проблемами підготовки майбутніх учителів.

*Рекомендовано до видання кафедрою педагогіки, психології початкової освіти та освітнього менеджменту Комунального закладу «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради
(протокол № 16 від 23 квітня 2021 р.)*

УДК 378.012/013 (062.552)
© ХГПА, 2021

РОЗДІЛ 2.**СВІТОВА ПРАКТИКА ДУАЛЬНОЇ Й НЕФОРМАЛЬНОЇ ОСВІТИ***Акімова О. М., Ляшенко Л.В.*

РОЛЬ ДУАЛЬНОГО НАВЧАННЯ У ДОСВІДІ ОСВІТИ НІМЕЧЧИНИ 52

Лонська І. О., Жиденко Т. О.

НЕФОРМАЛЬНА ОСВІТА ЯК НЕВІД'ЄМНА СКЛАДОВА СУЧАСНОСТІ 54

Потапова Н.В., Білозерська В.В.

ЗАКОРДОННИЙ ДОСВІД ОРГАНІЗАЦІЇ НЕФОРМАЛЬНОЇ ОСВІТИ 57

Папернова Т.В.

НЕФОРМАЛЬНА ОСВІТА ЯК СКЛАДОВА НЕПЕРЕРВНОЇ ОСВІТИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ 60

Кузнецова О.В., Безлаковська С.В.

ОСНОВНІ ОРГАНІЗАЦІЙНІ ОСОБЛИВОСТІ ДУАЛЬНОЇ СИСТЕМИ ОСВІТИ 62

РОЗДІЛ 3.**ПРОБЛЕМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОСТОРУ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ***Прибора Т.О., Бурова Н. В.*

ВИХОВАННЯ У СТАРШИХ ДОШКІЛЬНИКІВ ПОВАЖНОГО СТАВЛЕННЯ ДО ЛЮДЕЙ ПОХИЛОГО ВІКУ В УМОВАХ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ..... 66

Ткаченко О.М., Горбунова А. М.

ДЕЯКІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ ТВОРЧОЇ ОСОБИСТОСТІ УЧНЯ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ 69

Толмачова І.М., Біда О.С.

ПОРТФОЛІО ЯК СУЧАСНА ФОРМА ПРЕДСТАВЛЕННЯ ОСВІТНІХ РЕЗУЛЬТАТІВ ЗДОБУВАЧІВ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ 72

Вороніна Г.Л.

ЕТИЧНИЙ КОНЦЕПТ ПЕДАГОГІКИ ПАРТНЕРСТВА 76

Одарченко В.І., Паніна О.О.

ПІЗНАВАЛЬНІ ІНТЕРЕСИ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ТА ОСОБЛИВОСТІ ЇХ РОЗВИТКУ В ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ 79

Одарченко В.І., Ткачина Ю. М.

ПАРТНЕРСТВО МІЖ ШКОЛОЮ ТА БАТЬКАМИ У НОВІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ШКОЛІ..... 81

Толмачова І.М., Борцова В.О.

ПІДХОДИ ДО ФОРМУВАННЯ СОЦІАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ В УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ..... 84

Малько І. В.

ФОРМУВАЛЬНЕ ОЦІНЮВАННЯ ЯК ЗАСІБ ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ В НОВІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ШКОЛІ..... 88

Корсікова К.Г., Баранова Т.В.

ОСОБЛИВОСТІ ПІДГОТОВКИ ВЧИТЕЛЯ НУШ ДЛЯ СІЛЬСЬКОЇ МАЛОКОМПЛЕКТНОЇ ШКОЛИ..... 90

Одарченко В.І., Стоянова Д.Д.

Список використаних джерел:

1. Марчук Е. В. Сучасні тенденції розвитку навчальної професійної освіти в Німеччині. Вісник ТГПУ. 2007. Випуск 7 (70). С. 144 – 145
2. Хундт Дитер. Освіта «Made in Germany» - знак якості в конкурентній боротьбі.

НЕФОРМАЛЬНА ОСВІТА ЯК НЕВІД'ЄМНА СКЛАДОВА СУЧАСНОСТІ

Лонська І. О., Жиденко Т. О.

Актуальність проблеми. Соціально-економічні реалії сучасного мобільного світу потребують від громадянина загалом і від конкурентоспроможного учасника ринку праці зокрема якісно нових особистісних характеристик, які кидають виклик системі освіти, оскільки вона є досить консервативним явищем і потребує значних затрат часу та зусиль для запровадження змін. Саме тому, на противагу формальній – неформальна освіта є значно динамічнішою і як механізм, і як інструмент системи освіти, адже вона передбачає інваріантність, реагує на запити суспільства загалом і окремого індивіда. Неформальна освіта має потенціал для задоволення професійних амбіцій і особистих освітніх та навчальних потреб не тільки учнів, здобувачів освіти, а й вчителів, викладачів, тренерів. Таким чином, сфера неформальної освіти стає оптимальним простором для реалізації потреб і тих, хто навчає, і тих, хто бажає отримати знання.

Аналіз останніх досліджень. Висвітленню проблематики освіти протягом всього життя, та зокрема в контексті міжнародної співпраці присвячені роботи М. Степко, Г. Кривчик, Л. Сігаєвої, Т. Десятова, Л. Айзікової. В Давидової, С. Коваленко, Л. Лукянової, Н. Ничкало та ін. Дослідженню нормативно-правової бази неформальної освіти та освіти дорослих в Україні присвятили свої роботи науковці О. Василенко, О. Паращук, Л. Лук'янова та ін.

Мета тез. Показати сучасну структуру системи освіти в Україні та охарактеризувати значення неформальної освіти в сучасній педагогічній системі.

Виклад основного матеріалу. В умовах нинішньої ситуації необхідність більш глибокого вивчення аспектів неформальної освіти та освіти дорослих у вже існуючій системі освіти, а також у новому законодавчому полі стає необхідністю.

Неформальна освіта – освіта, що необов'язково має організований та систематичний характер, може здійснюватися поза межами організованих освітніх закладів. Цей вид освіти призначений для всіх вікових категорій населення.

На думку С. Клімова, неформальна освіта посідає проміжну позицію між полюсами формальної та інформальної освіти й на відміну від останньої є усвідомленою, певною мірою організованою й керованою. Водночас, функціонуючи поза межами формальної освіти, позбавлена від жорстких правил, регламентів й узгоджень, неформальна освіта орієнтується на конкретні освітні запити різних соціальних, професійних, демографічних груп населення.

Одним із чинників, що активно впливають на поширення неформальної освіти в Україні, є формування нового типу замовлення, нових вимог до результатів навчання, освіти, розвитку особистості. Це можна пояснити постійними змінами на ринку праці, що передбачають постійне оновлення професійних компетентностей через зміни у професійній діяльності.

Неформальна освіта - це не стільки альтернатива, скільки доповнення та продовження діючих освітніх «формальних» систем. Ланка єдиного ланцюга неперервної освіти та розвитку людини впродовж життя, складна соціально-педагогічна поліфункціональна система, спрямована на задоволення фундаментальних потреб людини в освіті, культурі, саморозвитку, самореалізації власних сутнісних сил. Саме у неформальній освіті можуть бути реалізовані зміст, форми і методи, які за певних обставин не набули впровадження у формальній освіті.

Поняття неформальна освіта дорослих частково співпадає з такими поняттями як додаткова та продовжена освіта. Проте саме неформальна освіта безпосередньо створює можливості задовольняти особистісні потреби й запити соціуму, мобілізуючи його природну здатність до самовдосконалення, внутрішнього духовного зростання. Водночас неформальна освіта стає умовою та спонукальним чинником цього зростання. За таких умов однією з важливих функцій неформальної освіти стає уможливлення психологічного захисту від деструктивного впливу суспільства, оскільки у процесі розвитку власної пізнавальної активності, людина реалізує себе, своє позитивне ставлення до оточуючого світу, самої себе, інших людей. Саме у межах неформальної освіти, як стверджує М. Махлін, можуть бути зреалізовані методи, форми й зміст, які через певні причини, не можуть набути реалізації у формалізованій освіті [1, с.144-152]. Отже, в ідеальному сенсі неформальна освіта повинна враховувати як розвиток потенціалу окремої особистості, так і суспільства загалом.

Висновки. Таким чином, можна зробити висновок, що специфіка системи неформальної освіти окреслюється відсутністю нормативних вимог щодо освітнього середовища (стандартів, навчальних планів, чітко окресленого часу й терміну навчання тощо).

Отже, неформальна освіта може як доповнювати, збагачувати формальну освіту, так і виступати відокремленим освітнім напрямом складової освіти впродовж життя.

Список використаних джерел:

1. Махлин М. Д. Особенности неформального образования взрослых как объекта управления // Образование взрослых на рубеже веков: вопросы методологии, теории и практики. Т.1. Кн.5. Управление образованием взрослых / Под. ред. В.И. Подобеда, А. И. Жилиной – СПб.: ИОВ РАО, 2000. – С.144-152.